

Papieren en Kartonnen Helden

Coverontwerp: Peter den Blaauwen

ISBN: 9789464353259

© Peter den Blaauwen

Papieren en Kartonnen Helden

plat vermaak voor de beroepsverzamelaar – deel 2

Peter den Blaauwen

Voor Tijmen en Pepijn.

inhoud

voorwoord	1
verantwoording	3
voorafgaand aan wat komen gaat 1	4
Barend de Beer	6
Het Blad van Barend de Beer	7
Barend de Beer maandbladen Nederlandse Rotogravure Mij. N.V. 1965/1969	8
Barend de Beer vinyl Philips 1964 en 1966	9
Barend de Beer boeken Agon Elsevier 1965	9
Pipo de Clown	10
toverprentjes Pipo de Clown Brio reclame uitgaven 1966	16
snoepverpakking LikBits Pipo de Clown jaren '60	17
Pipo de Clown bakt het weer bruin - King Korn Stout 1968 W. Meuldijk	17
Pipo de Clown ansichtkaarten o.a. Gebr. Spanjersberg N.V. jaren '60	18
6 Pipo reclame uitgaven van Honig 1966 W. Meuldijk	19
5 Pipo reclame uitgaven van Sunil 1967 W. Meuldijk	20
strips Pipo de Clown De Geïllustreerde Pers N.V. 1970 / Uitgeverij Skarabee B.V. 1973	21
tovertekenschijven	22
tovertekenschijven reclame Wajang, Leeuwenzegel, Knorr Maas & Zonen C.V. 1964	23
Swiebertje	25
6 Swiebertje Brio reclame uitgaven 1969	29
6 Swiebertje reclame uitgaven van John Moir 1966 J. Uit den Bogaard	31
Swiebertje boeken Zomer & Keuning 1968 en 1969	32
cards: Swiebertje Monty Gum 1968 (ook bij Karnemelk Zeep)	33
Monty Gum Leiden	34
voorafgaand aan wat komen gaat 2	37
Flipje van Tiel	39
Flipposcoop Koninklijke Mij. De Betuwe B.V. Tiel 1935 (blauw) en 1947 (rood)	41
Flipje filmstroken Koninklijke Mij. De Betuwe N.V. v.a. 1935	42
Flipje oblong verzamelalbums Koninklijke Mij. De Betuwe N.V. 1939 (oranje) en 1948 (grijs)	43
Flipje van Tiel 46 boekjes Koninklijke Mij. De Betuwe B.V. Tiel v.a. 1955	45
Verzamelbandjes voor 8 boekjes Koninklijke Mij. De Betuwe B.V. Tiel v.a. 1955	47
Flipje van Tiel 't Grote Flipboek 1 t/m 8 Koninklijke Mij. De Betuwe B.V. Tiel 1970?	48
Flipje in Kabouterland (het vergeten verhaal) F. Harmsen van Beek De Bezige Bij 2015	48
advertenties Flipje Katholieke Illustratie 1950	49
Jamin Junior	50
Jamin Junior C. Jamin N.V. 1972/1973	55
ansichtkaart Ivanhoe (Roger Moore) Belgian postcard by S. Best 1958	58
cards Ivanhoe Zweeds en Nederlands diverse series jaren '60	58
boeken Thierry la Fronde Vanderhout & Co N.V./Lombard uitgaven/De Geïllustreerde Pers N.V./Interpresse N.V. 1967	59
Stripboeken Thierry la Fronde TV 2000 1967/1968	59
Floris	60
cards: Floris serie 1 Monty Gum 1970	76
cards: Floris serie 2 Monty Gum 1970	80
Taptoe nummer 5 Malmberg 1970	84
Floris De Geïllustreerde Pers NV. 1970 (groen en oranje), 1971 (rood)	84
strips Floris v.a. 1972	85
Stripboeken Floris Arboris i.s.m. Het Stripschap 1983 t/m 1987	87
Floris vinyl 1970	88

artikel Floris Weekend-Online 2016	89
James Bond (Thunderball)	90
Thunderball trading cards	94
1966 Philadelphia Gum James Bond Thunderball	97
cards: James Bond 007 Thunderball Somportex LTD London 1965	98
cards: James Bond Thunderball Philadelphia Chewing Gum Corp. 1966	103
Original Motion Picture Sound Track Thunderball John Barry United Artists 1965	106
James Bond jigsaw puzzle Thunderball Arrow Games Ltd 1965	107
James Bond jigsaw puzzle Thunderball Milton Bradley 1965	107
voorafgaand aan wat komen gaat 3	108
Wacky Races (Hotse-knotse-kneuzen-rally)	110
cards: Wacky Races Monty Gum 1969	114
Televisiefavorieten De Knotse Kneuzenrally Ned. Rotogravure Mij. N.V. 1970	117
Daktari	119
Daktari Dell comic books 1967/1969	122
Daktari (zwarte magie) De Geïllustreerde Pers 1968	122
cards: Daktari Philadelphia Chewing Gum Corp. 1967	123
cards: tv-shows Daktari Monty Gum serie 3 België 1967	128
cards: tv-shows Daktari Monty Gum serie 5 (silver cards) België 1968	129
Daktari view-master NB 498-N GAF Corporation 1968	130
The Munsters	131
trading cards: The Munsters	135
cards: The Munsters Leaf 1964	136
voorafgaand aan wat komen gaat 4	140
"Topps Ugly Stickers"	141
Ugly Stickers Topps	145
Topps	146
Wacky or Warhol? 1967 Wacky Packages Painting for Sale with \$1 Million Asking Price	161
cards: Ugly Stickers Topps 1965	163
cards: Love Initial Stickers Topps 1969	166
A&BC	168
The Man from U.N.C.L.E.	175
cards: tv-shows The Man From U.N.C.L.E. Monty Gum serie 1 België 1966	176
cards: The Man from U.N.C.L.E. A&BC 1965	179
Album for trading cards A&BC jaren '60	181
cards: The Man From U.N.C.L.E. Cadet Sweets 1966	183
voorafgaand aan wat komen gaat 5	186
Catweazle	187
cards: Catweazle Monty Gum 1971	189
gesigeneerde foto van Geoffrey Bayldon	193
cards: Catweazle Magic Cards Ready Brek en Lyons Maid 1971	194
Catweazle Televisiefavorieten De tovenaars van Saburra Ned. Rotogravure Mij. N.V. 1970/1971	195
The Saint	196
cards: tv-shows The Saint Monty Gum serie 2 België 1966	198
cards: The Saint Dandy 1966	200
cards: The Saint Dandy serie A 1966	202
The Saint Rotogravure Pers N.V. 1967	202
The Persuaders	203
cards: tv-shows The Persuaders Monty Gum serie 5 (silver cards) België 1968	204
cards: The Persuaders Monty Gum 1971	205
The Monkees	208
The men behind The Monkees	211

cards: The Monkees b&w A&BC 1967	212
cards: tv-shows The Monkees Monty Gum serie 3 België 1967	214
cards: The Monkees color A&BC 1967	216
cards: The Monkees serie A Donruss 1967	220
The Monkees Flipbooks Topps 1967	222
cards: The Monkees serie B Donruss 1967	224
cards: The Monkees sepia Donruss 1966	225
The Monkees Goed Gek met de Monkees Rotogravure Pers N.V. 1967	227
voorafgaand aan wat komen gaat 6	228
18 ruimtevaartzegels De Gruyter's Snoepje van de Week De Gruyter	231
ruimte-kaarten Honig-Astrorama Honig	232
ruimtevaartstickers Shell 1970	233
cards: Operation Moon Monty Gum 1970	234
Operation Moon Commodex Limited	240
Star Trek	241
Leaf Star Trek trading cards information	255
theres-a-good-reason-the-first-star-trek-trading-cards-are-so-rare-and-so-weird	256
Star Trek 1967 Leaf Card Set	258
1979 Topps Star Trek: The Motion Picture trading cards	262
Star Trek 1982 Monty Gum Card Set	263
cards: Star Trek Leaf 1967	264
cards: Star Trek The Motion Picture Topps 1979	268
cards: Star Trek Monty Gum 1982	273
Star Trek 12 stamps Primrose Confectionery Co. LTD. 1971	278
Stripfiguren Rondsmurfing in Stripland BP-uitgave 1973	279
voorafgaand aan wat komen gaat 7	283
The Beatles	284
The Beatles 1st series Black and White Cards 1964	293
The Beatles Diary Cards 1964	294
cards: The Beatles Black and White serie 1 A&BC 1964	295
cards: The Beatles Black and White serie 2 Topps 1964	298
cards: The Beatles Black and White serie 3 Topps 1964	301
cards: The Beatles Color Cards Topps 1964	303
cards: The Beatles Movie Cards Topps 1964	306
cards: The Beatles Diary Cards Topps 1964	309
The Beatles vinyl 1963 – 1970	312
1964 Topps Beatles Plaks	314
The New Adventures of Huckleberry Finn	315
De TV-avonturen van Huck Finn Vanderhout & Co N.V. 1968	321
cards: tv-shows Huck Finn Monty Gum serie 4 België 1968	322
cards: The new adventures of Huck Finn A&BC 1968	323
Huck Finn puzzel T.M. of Hanna-Barbera Productions Inc. 1968	327
Please Sir	328
cards: Please Sir Monty Gum 1970	330
Please Sir Jamin Junior C.Jamin N.V. 1972/1973	333
cards: tv-shows Monty Gum serie 5 (silver cards) België 1968	334
The Partridge Family	335
cards: The Partridge Family Yellow Cards Topps 1971	337
cards: The Partridge Family Blue Cards Topps 1971	341
The Partridge Family vinyl Bell Records jaren '70	345
voorafgaand aan wat komen gaat 8	346
De Wrekers	347

cards: De Wrekers (The Avengers) serie 1 Movie Acquisition Corperation LTD 1992	351
cards: De Wrekers (The Avengers) serie 2 Movie Acquisition Corperation LTD 1993	355
cards: tv-shows De Wrekers (The Avengers / Chapeau Melon) Monty Gum serie 3 België 1967	359
De Wrekers TV-stripalbum Vanderhout & Co N.V. 1968	360
De Wrekers Televisiefavorieten Ned. Rotogravure Mij. N.V. 1969/1970	360
Zorro	361
cards: tv-shows Zorro Monty Gum serie 2 België 1966	366
cards: tv-shows Zorro Monty Gum serie 3 België 1967	367
cards: tv-shows Zorro Monty Gum serie 5 (silver cards) België 1968	368
Mork & Mindy	369
cards: Mork & Mindy Topps 1978	371
Mork & Mindy view-master BK 067-123 N GAF Corporation 1978/1979	377
Alf	378
cards: Alf serie 1 Topps 1987	382
cards: Alf serie 2 Topps 1987	387
De Fabeltjeskrant	391
cards: De Fabeltjeskrant serie 1 Monty Gum 1968	398
cards: De Fabeltjeskrant serie 2 Monty Gum 1968	403
De Fabeltjeskrant LikBits (snoepverpakking) 1968	409
De Fabeltjeskrant LikBits (snoepverpakking) 1985	410
Fabeltjeskrant (grootformaat) ansichtkaarten Fina 1969, M.M. Chanowski Productions N.V.	412
Fabeltjeskrant Nederlandsche Rotogravure Mij. N.V.(nummers 15 t/m 23) 1970	414
Flipper	415
cards: tv-shows Monty Gum serie 1 België 1966	416
Flipper Zuid-Nederlandse Uitgeverij (Antwerpen) en Centrale Uitgeverij (Harderwijk) 1967	418
Flipper sigarenbandjes Karel I	419
voorafgaand aan wat komen gaat 9	420
Barretta	423
cards: Barretta Monty Gum 1978	425
cards: tv-shows Monty Gum serie 5 (silver cards) België 1968	429
Charlie's Angels	432
cards: Charlie's Angels Monty Gum 1979	434
cards: Charlie's Angels serie 1 Topps 1977	438
cards: Charlie's Angels serie 2 Topps 1977	441
cards: Charlie's Angels serie 3 Topps 1977	444
cards: Charlie's Angels serie 4 Topps 1977	446
Proof cards	449
Back to the Future	451
cards: Back to the Future II Topps 1989	458
aanvullingen op Papieren en Kartonnen Helden deel 1	463

voorwoord

In deel 1 van Papieren en Kartonnen Helden ben ik uitgebreid in het voorwoord van het boek ingegaan op het item “verzamelen” zoals zich dat in mijn leven manifesteert: als een niet geheel onschuldige ziekte, noem het eventueel verslaving, waarbij de dopamine (een stof die hoort bij het beloningssysteem van de hersenen en ervoor zorgt dat we ons tevreden en beloond voelen) kan worden opgewekt door het vergaren van spullen om deze vervolgens aan te merken als verzameling. Nu, in deel 2, zal ik niet meer uitweiden over de manier waarop het verzamelvirus mij in zijn greep kreeg en houdt en wat de gevolgen daarvan zijn voor mijn omgeving en voor mij. Ik volsta met de opmerking: Koop ook deel 1!

Stonden in het eerste deel van Papieren en Kartonnen Helden voornamelijk de wereldverbeteraars en wereldredders (Batman, The Thunderbirds, Captain Scarlet, Superman, etc.) uit tv-series en strips centraal met gerelateerde papieren en kartonnen items, nu zijn “de andere helden” aan de beurt. Het woord “held” is daarbij voor een ruime interpretatie vatbaar. De invloed van Pipo de Clown of Flipje van Tiel was, toen ik kleuter was, minstens zo groot als de invloed die bijvoorbeeld Batman of Floris hadden op mijn spel, denken en handelen op latere leeftijd. Dat maakte ze op dat moment tot mijn helden en idolen.

Het klinkt misschien heftig om te stellen dat een tv-serie, een reclamefiguur of een popgroep voor iemand deels bepalend kunnen zijn voor handelen en denken tijdens een periode in diens leven, maar toch is het zo. En dit geldt niet alleen voor mij, denk ik. In dit boek passeren vele karakters en figuren de revue van wie gedrag en uitspraken werden gekopieerd ten tijde van uitzendingen of uitgaven om vervolgens te worden uitgedragen op straat en op school. Dat deze invloed van de idolen groot was, bleek wel uit het gedrag van mensen om je heen waar het de helden betrof. Zo gingen kinderen, maar ook volwassenen, in 1968 in de avond er eens goed voor zitten om vooral niets te missen van de vijf minuten De Fabeltjeskrant. Na de uitzendingen werd er nog smakelijk gelachen om de grappen van de gebroeders Bever of om het smetvreesachtige en nerveuze gedrag van Mejuffrouw Mier. In 1970 speelden kinderen ten tijde van de tv-serie Floris als ridders de uitzendingen na op straat met zelf getimmerde houten zwaarden. De slinger van Thierry la Fronde (voorloper van Floris) kwam bij dit spel ook goed van pas. De spinazieconsumptie in de VS steeg door toedoen van de tv-serie Popeye met 30 procent en veel Amerikaanse militairen droegen een Popeye-tatoeage. En wat te denken van de commotie die popgroepen als The Beatles en The Rolling Stones veroorzaakten bij met name de jeugd in de jaren '60 van de vorige eeuw? Idolen en hun gedachtengoed nestelen zich voorgoed in je brein. Ik ondervond dit zelf toen ik een opleiding volgde in 2010 en de cursisten, bij een introductiespel, werd gevraagd hun idolen te noemen. Waar Jezus en Mandela gangbaar waren, noemde ik Batman.

Dat de invloed ook terug te vinden is in het taalgebruik van een bepaalde periode, mag blijken uit onderstaand rijtje met, voor leeftijdgenoten, herkenbare en ook veelvuldig gekopieerde en gebruikte uitspraken:

“Zoef, zoef”	(Zoef de Haas)
“Hoefje, hoefje”	(Meindert het Paard)
“Hatsikidee”	(Lowieke de Vos)
“Zij zijn groot en ik is klein. En dat is niet eerlijk”	(Calimero)
“Za., za”	(Catweazle)
“Shaken, not stirred”	(James Bond)
“Sapperdeflap”	(Pipo de Clown)
“Gnignigni”	(Muttley)
“Jabadabadoe”	(Fred Flintstone)

"Nano Nano"	(Mork)
"Gebeurt er, gebeurt er?"	(Fred)
"Tjoe, Muskie"	(Brigadier Dog)
"Kopjen Kofjen"	(Swiebertje)
"Hm"	(Tom Poes)
"Floepens, mis!"	(Klukkuk)
"M M M mooie P P Parels, F F Fijne P P Parels"	(Snuf)

Standaardzinnen uit de series klonken bij kinderen en volwassenen. Zelfs opa's en oma's brachten je naar bed met: "Dag vogels, dag bloemen..."

Sommige woorden en zinnen zijn overigens zo ingeburgerd, dat het maar de vraag is of de huidige generatie de herkomst kent. Een overijverige of strenge politieagent wordt al snel Bromsnor genoemd; en dit ruim veertig jaar na het beëindigen van de serie Swiebertje! En ook met "Malle Pietje" kunnen we iemand aardig typeren. Maar weet iedereen nog waar de uitspraken op zijn gebaseerd?

Hoewel het aantal televisiezoekers in de afgelopen 50 jaar aardig is toegenomen en heel Nederland, anders dan in de jaren '60 van de 20ste eeuw, zich niet meer stort op één specifieke tv-serie, is de invloed van programma's, series, idolen en helden nog steeds zichtbaar in de samenleving; de ervaring van Pokémon (of is het nooit weggeweest?), de start van een voetbalseizoen met bijbehorende plaatjesacties van supermarktketens.

Inspeland op de rage die een bepaalde serie veroorzaakt, wordt er merchandise uitgegeven; en niet zo'n beetje ook! Als je Fabeltjeskrant als zoekterm intypt bij Marktplaats word je overspoeld door aanbiedingen van plaatjes, sleutelhangers, speldjes, buttons, wrijfplaatjes, gordijnen, poppen, lampen, beschuitbussen, etc. De nostalgische inslag en de hang naar het goede verleden van sommige mensen is de basis van veel verzamelingen. Zo ook van mijn collecties en van de noodzaak dit boek samen te stellen!

Veel leesplezier en hopelijk komt een aantal mensen tot het inzicht dat verzamelen één van de levensdoelen kan zijn!

verantwoording

Heel veel van de informatie in dit boek, komt van het internet. Op het www is zoveel te vinden, dat het mij het makkelijkst leek objecten, series, tekenaars, etc. te googelen en de info, onder vermelding van de bron (veelal Wikipedia), over te nemen. Hoewel mijn zoektocht startte met het intypen van zaken die mij interesseerden en waar ik vaak al deels een verzameling van had aangelegd, overkwam het mij geregeld dat ik terecht kwam op pagina's met- en over gerelateerde items. Ik ontdekte aldooende nieuwe plaatjes, uitgaven, feitjes over tekenaars en acteurs/actrices (hun werkzaamheden en privéleven) en historische achtergronden bij diverse tv-series.

Ik ben mij er van bewust dat het afstruinen van websites en het publiceren van gevonden stukken tekst mij in een moeilijk parket kunnen brengen in verband met rechten voor publicatie. Het is daarom dat ik in deze verantwoording vast benoem dat het mij spijt, mocht ik iemand met het kopiëren hebben benadeeld. Dit boek uitgeven heeft nooit tot doel gehad winst te maken en zal ook nooit winstgevend zijn; in mijn eigen enthousiasme ben ik op zoek gegaan naar verdieping en wil dat op deze wijze met derden delen. Redenen voor het samenstellen en uitgeven van dit boek zijn informeren en enthousiastmeren geweest!

Behalve teksten heb ik hier en daar afbeeldingen overgenomen van het internet. De meeste plaatjes, wrappers en andere items zijn echter door mij zelf gefotografeerd en komen uit de eigen verzameling. Foto's en info verkreeg ik soms ook via medeverzamelaars. In dat verband dank ik Véronique Wijnen, Gert van de Ruit, Rik Buning en Willy Wiese voor hun bijdragen.

De afbeeldingen vormden veelal de aanleiding om op internet informatie te gaan opzoeken. Omdat dit in de ruimste zin van het woord gebeurde, is de tekst van het boek deels in het Nederlands en deels in het Engels.

Zoals de titel al aangeeft, staan helden centraal in het boek. Helden die afgebeeld staan op de diverse plaatjes, maar ook degenen die aan de wieg stonden van een serie of karakter en die op die grond, in mijn ogen, de heldenstatus meer dan verdienen. De beperking die ik mijzelf heb opgelegd binnen het verzamelgebied wordt aangegeven door "papieren en kartonnen", daarbij veelal uitgaande van series waar plaatjes van zijn uitgegeven. Hoewel het mij moeite kostte, heb ik mij redelijk weten te houden aan het slechts afbeelden, beschrijven en documenteren van "platte zaken" zoals trading cards, wrappers, ansichtkaarten en hoesjes gemaakt van de genoemde materialen. Ik heb mijzelf echt geweld moeten aandoen niet ook foto's toe te voegen van bijvoorbeeld reclame-uitingen en gerelateerd speelgoed van andere materialen. Een enkele bladzijde in het boek heb ik toch (deels) gevuld met deze items en een verdwaalde "plastic en metalen held", hiermee de grenzen opzoekend van het verzamelen en het weergeven van de tweestrijd die zich in een verzamelaar kan afspelen. Qua inhoud valt er op te merken dat er gekozen is voor afbeeldingen gepubliceerd in de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw met uitstapjes naar eerdere en latere decennia. Met alle informatie, achtergronden en merchandise was het relatief gemakkelijk om een boek te vullen. Hoewel de helden uit dit boek andere helden zoals Batman, Robin, Superman, Captain Scarlet moesten laten voorgaan in deel 1, betekent dit zeker niet dat zij een mindere status van "held" bezitten; ieder heeft zijn prominente plaats in het boek meer dan verdiend!

Tot slot: Dank voor de reacties en feedback op deel 1! Op de laatste bladzijden van dit boek heb ik nog een plekje ingeruimd voor een enkel vergeten item, een aanvulling en enkele nieuwe aanwinsten m.b.t. het eerste deel.

voorafgaand aan wat komen gaat 1

Ik vind het leuk om de afleveringen van Barend de Beer, Pipo de Clown en Swiebertje terug te zien. Tegenwoordig is het een peulenschil om de oude beelden ervan weer op het scherm te krijgen via internet. Terugkijken kon natuurlijk vroeger niet en bij de directe uitzending (eerst nog in zwart-wit) moest je goed opletten op het juiste moment het tv-toestel ingeschakeld te hebben en op het juiste kanaal, daarbij rekening houdend met het opwarmen van de buizen van het toestel dat nog tijd kostte. Dan kon het ook nog fout gaan door de stand van de antenne, binnen en/of buiten. Zeker bij de korte uitzendingen van de eerstgenoemde series moest je er op tijd bij zijn, anders was de uitzending al voorbij. Als je de filmpjes nu ziet, kun je haast niet begrijpen dat daar door hele volksstammen naar werd (uit)gekeken; lang intro, lange aftiteling, weinig vaart in het verhaal. Met name het tempo was ik duidelijk ontwend toen ik afleveringen na jaren terugzag. Nostalgie hanteert echter andere criteria.

In de jaren '60 kwam een gigantische stroom van merchandise op gang: speldjes, sleutelhangers, speeltjes, foto's, singletjes, et cetera. Ook Barend de Beer en Pipo de Clown hebben veel van dit soort items opgeleverd. Toch verbaast het mij dat er van beide series geen kauwgomplaatjes o.i.d. zijn te vinden. Ik kan hier alleen de jonge doelgroep voor opvoeren als verklaring; te jong om te verzamelen? Van Pipo zijn de toverprentjes dan wel weer uniek te noemen! En dan is er nog een bijzonder item dat ik graag belicht. Het betreft hier de zogenaamde "toverschijf". Bij aanschaf van Wajang, Leeuwenzegel en Knorr kreeg je een kartonnen schijf in een papieren verpakking. Op deze verpakking stond wat je m.b.v. de schijf kon tekenen. Op de schijf zelf stond slechts een nummer als referentie. Door de schijf iedere keer anders op een tekenpapier te plaatsen en vervolgens in een bepaalde volgorde de uitsnijdingen in het rondje met potlood te volgen, was het mogelijk een populaire strip- of tv-figuur af te beelden.

Ook enkele hoofdpersonen van Swiebertje zijn opgenomen in de serie van uitgegeven toverschijven. Van de serie Swiebertje bestaan echter ook kauwgomplaatjes. Via internet wist ik dat ze er moesten zijn, maar ik had ze nog nooit in het echt gezien. Ik was dan ook heel blij toen ik gratis(!) via Marktplaats er een aantal in handen kreeg. Informatie over de fotootjes (veelal ook als ansichtkaart verkocht) is schaars. Wat ik erover weet, leerde ik voornamelijk via de website www.montyplaatjes.nl. Van Rik Buning, webbeheerder, kreeg ik toestemming om info m.b.t. de geschiedenis van Monty over te nemen in dit boek.

Veel afleveringen van Pipo de Clown zijn gefilmd op het landgoed van Kasteel Groeneveld in Baarn. Een grote foto achter het kasteel van een cameraploeg en Pipo de Clown herinnert daar nog aan. Tussen 1967 en 1969 werd hier de tv-serie opgenomen, met Cor Witschge in de persoon van Pipo. Het kasteel werd overigens niet alleen voor opnames van Pipo gebruikt. De keuken in het souterrain van het kasteel deed dienst als keuken van Saartje uit de serie Swiebertje. Op verzoek mocht ik daar enkele jaren geleden een kijkje nemen. Niet dat ik iets op de plek zelf als zodanig herkende, maar te weten dat je daar bent waar het zich allemaal afspeelde...

Barend de Beer

Genre	poppenspel Kinderprogramma
Speelduur	5 minuten
Bedenker	Claude Laydu
Muziek	Jean-Michel Defaye
Land van oorsprong	Frankrijk
Taal	Nederlands
uitzendingen	
Start	3 januari 1964
Einde	28 september 1968
Afleveringen	568
Zender	KRO, NCRV, NTS

televisie

Barend de Beer is een Franse televisieserie voor kleuters uit de jaren zestig.

Geschiedenis

Barend de Beer is een poppenserie die van 3 januari 1964 tot en met 28 september 1968 werd uitgezonden. De serie bestond uit 568 afleveringen en werd aanvankelijk uitgezonden door de KRO en de NCRV, en vanaf maart 1965 door de NTS. Het programma was dagelijks te zien, iedere avond om 7 uur, en duurde vijf minuten. Eind augustus 1965 werd de serie vervangen door het Duitse kleuterprogramma Klaas Vaak. In 1968 kwam Barend de Beer weer terug, van 1 juni t/m 28 september.

Het programma was bedacht door Fransman Claude Laydu en verscheen in Frankrijk vanaf 1962. De Franse titel was Bonne nuit les petits. De muziek was van Jean-Michel Defaye. Het werd speciaal in het Nederlands nagesynchroniseerd. De producent van de Nederlandse versie was Piet Ekel.

Inhoud

Barend (Nounours) was de helper van de Zandman (Marchand de Sable). Ze kwamen iedere avond op een wolkje aangevlogen. Barend klauterde aan een touwladdertje naar beneden om de kinderen Klaasje (Nicolas) en Pimpernel (Pimprenelle) een verhaaltje te vertellen. Het eindigde als de Zandman zand in hun oogjes strooide en Barend met zijn zware bromstem afsloot: Dag lieve kindertjes, slaap maar lekker! (Bonne nuit les petits et fait de beaux rêves)

Stemmen

- Jan Duiveman (Barend de Beer)
- Joke van den Berg (Klaasje)
- Silvia Schipper (Pimpernel)
- Fons Peters (De zandman)

Discografie

Singles

- 1964 Barend de Beer (PHILIPS 411 742 NE) 7" EP
- 1966 Muzikale Speeltuin - Barend de Beer (PHILIPS RF 314 510)

Albums

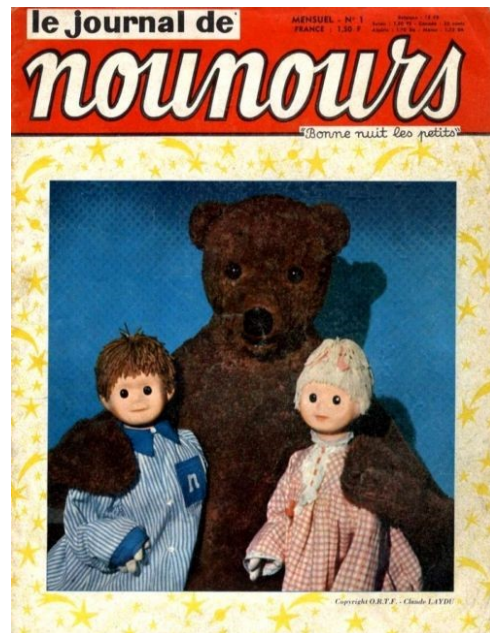
- Barend de Beer (met klaasje, pimperl en de zandman naar de tv-serie van claude laydu) (PHILIPS 840 370 PY) 12" LP

overgenomen van: https://nl.wikipedia.org/wiki/Barend_de_Beer

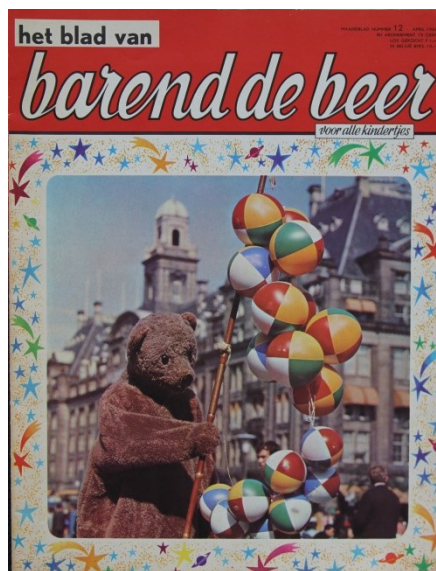
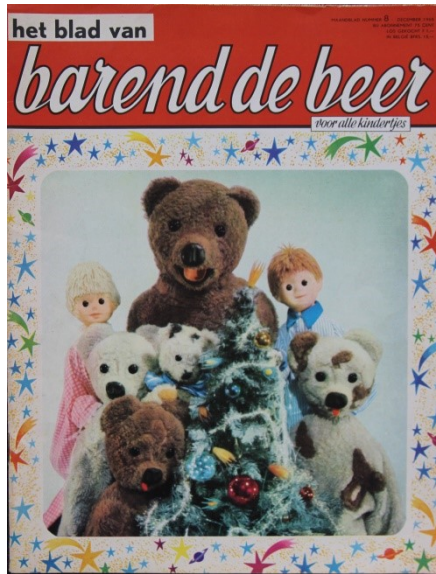
Het Blad van Barend de Beer

Het Blad van Barend de Beer, een maandblad voor de allerkleinsten dat start in mei 1965. Het is een vertaling uit het Frans, waar het Le journal de Nounours heet (hieronder als voorbeeld de Franse en Nederlandse versie van nr.2). Het tijdschrift zal 47 maanden lang verschijnen, dus tot maart 1969.

overgenomen van: <https://verzameloord.blogspot.com/2011/05/barend-de-beer-6-het-blad-van-1965.html>

Barend de Beer maandbladen Nederlandse Rotogravure Mij. N.V. 1965/1969

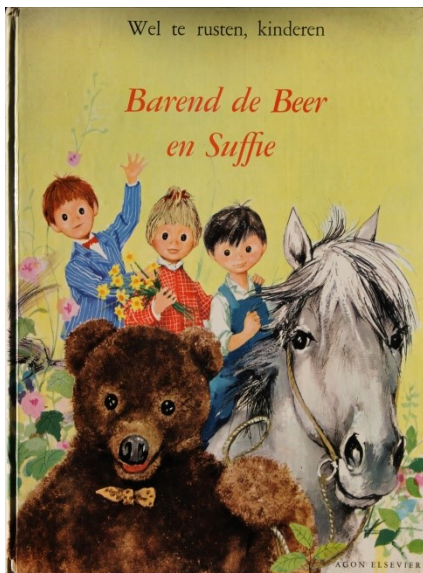

Barend de Beer vinyl Philips 1964 en 1966

1964 Barend de Beer (PHILIPS 411 742 NE) 7" EP
1964 Barend de Beer (PHILIPS 411 742 NE) 7" EP en
1966 Muzikale Speeltuin - Barend de Beer (PHILIPS RF 314 510)

Barend de Beer boeken Agon Elsevier 1965

Pipo de Clown

Pipo de Clown is een Nederlandse televisieserie voor kinderen, bedacht door Wim Meuldijk. De oorspronkelijke serie begon in 1958 en liep tot 1980. Sinds 2017 worden er afleveringen van de vernieuwde serie uitgezonden.

Algemene verhaallijn

De clown Pipo is weggelopen uit het circus van Dikke Deur en woont nu samen met zijn vrouw Mammaloe en zijn dochter Petra in een woonwagen die wordt getrokken door de ezel Nononono. Ze trekken de wereld door en beleven allerlei vreemde avonturen. Pipo's beste vriend is Klukkluk, een indiaan die een weinig succesvolle boogschietact heeft in Pipo's voorstellingen.

Geschiedenis

Oorspronkelijke tv-serie (1958-1980)

De eerste aflevering werd uitgezonden op 17 september 1958. Tot 1965 werden Pipo de Clown-verhalen verdeeld over meerdere afleveringen uitgezonden. In de eerste reeks woont de clownsfamilie op zolder en verplaatsen zij zich te voet. Pas in de tweede serie Pipo en de Bibberhaai krijgt Pipo zijn bekende woonwagen van de zigeuner Felicio, die zelf ook af en toe meedoet in de verhalen.

In de vijfde serie, Pipo en de Waterlanders, maakten de pareldieven Snuf en Snuitje hun opwachting. Zij werden gespeeld door Rudi Falkenhagen en Will Spoor. Ook verscheen in deze serie Mik uit de serie Mik & Mak (ook geschreven door Meuldijk), gespeeld door Donald Jones.

In 1964 trad Cor Witschge als Pipo op in het circus van Rudi Carrell. Omdat hij geen clownsact had, vroeg Carrell aan de broers Bas en Aad van Toor of zij een act wilden schrijven. Dit deden ze, maar in die act schreven ze ook nog twee andere clowns. Rudi Carrell stelde voor dat de broers Van Toor die twee clowns zelf zouden spelen. Jaren later zouden zij bekend worden als het duo Bassie en Adriaan.

Tussen 1966 en 1968 was Pipo te zien bij de NTS in korte afleveringen Dag vogels, dag bloemen, dag kinderen van ongeveer vijf minuten. Christel Adelaar was destijds zwanger en liet daarom de rol van Mammaloe over aan Marijke Bakker. In twee jaar verschenen 480 afleveringen. Daarna verdween Petra, de dochter van Pipo, uit de serie door de arbeidsinspectie.

Vanaf 1971 zond de VARA weer een aantal lange Pipo-verhalen uit. Echter werd Cor Witschge nu vervangen door Cees van Oyen en Marijke Bakker door Janine van Wely, wegens een zakelijk conflict in verband met hun fotorechten en in hun hoedanigheid als Pipo en Mammaloe. De vervanging in de serie Pipo op Bizarra sloeg echter niet aan bij het publiek en de oude acteurs werden bij de volgende

serie terug gevraagd. Wel mocht Van Wely terugkeren als Pipo's zus Plom, vanaf Pipo op Marobia. Pipo en de Piraten van Toen werd, nadat de serie was uitgezonden door de VARA, in de bioscoop uitgebracht.

Op 19 april 1980 was de laatste van in totaal 577 uitzendingen.

Circus Mariska (1980)

Om de concurrentie met Circus Bassie en Adriaan aan te gaan, trok Circus Mariska in november 1980 Cor Witschge als Pipo de Clown aan samen met het clownduo Peppi en Kokki. Dit bleef Witschge tot augustus 1981 doen.

Jaren 90: heruitgave op video en nieuwe afleveringen

In de jaren negentig verschenen enkele oude Pipo-avonturen op VHS, waarmee een nieuwe generatie werd aangesproken. Er was veel belangstelling voor de videobanden, en daarom was volgens Belinda Meuldijk een terugkeer van Pipo op televisie mogelijk. Wim Meuldijk begon vervolgens met het schrijven van nieuwe scripts. Er werden audities gehouden en Joep Dorren werd in 1996 door Wim Meuldijk gekozen tot de nieuwe Pipo de Clown, als opvolger van de in 1991 overleden Witschge. De scripts voor een proefaflevering, plus een zesdelige korte serie, werden vervolgens geleverd. In 1998 werd de proefaflevering gemaakt onder de titel Pipo en de Bosbas. De aflevering duurde een halfuur en werd in 2001 op VHS uitgebracht. 100.000 exemplaren worden verkocht.

Bioscoopfilm (2003)

Hierna klopten Ivo Niehe en Belinda Meuldijk aan bij de publieke omroepen, die echter weinig vertrouwen in een nieuwe Pipo-serie hadden. Uiteindelijk besloot Endemol tot het maken van een nieuwe bioscoopfilm van Pipo en de P-P-Parelridder (2003). De film werd geregisseerd door Martin Lagestee en het scenario was van de hand van Wim Meuldijk. De rol van Snuf werd deze keer weer gespeeld door Falkenhagen, die toen reeds 72 jaar oud was en tevens de enige overlevende uit de eerste originele Pipo de Clown-televisieserie (1963-1974). De indiaan Klukkluk was er in de film niet bij. Wel voor het eerst sinds 1964 terug was Mik, deze keer gespeeld door John Wijdenbosch, nog altijd met een Amerikaans accent zoals Donald Jones. Het karakter maakte ook enige verwijzingen naar de serie waar hij oorspronkelijk vandaan kwam, Mik & Mak.

Theaterbewerkingen (vanaf 2009)

In het theaterseizoen 2009/2010 verscheen de musical Pipo en de Gestolen Stem. Hierin werd Pipo gespeeld door acteur Raymond Kurvers. Actrice Sytske van der Ster speelde Mammaloe. De muziek van deze musical werd geschreven door Maarten Peters.

In 2010 werden de rechten op Pipo de Clown overgenomen door Studio 100, maar in 2016 werden ze ondergebracht bij Van Hoorne Entertainment.

In april en mei 2017 stonden Pipo de Clown en Mammaloe dagelijks op de planken in de parkshow Pipo's Sapperdeflap Hoeradag in de Julianatoren. Voor het theaterseizoen 2018/2019 was de theatershow Pipo en de Piratenprinses gepland. In november en december 2018 volgde een Sinterklaasbewerking van deze show, Pipo en de Pakjespiet. Net als in de nieuwe serie werd Pipo de Clown in de show gespeeld door Mitch Blaauw.

Nieuwe afleveringen (vanaf 2017)

Tevens werd de serie nieuw leven ingeblazen met nieuwe afleveringen. Elke aflevering werd afgesloten met een speciaal door Maarten Peters geschreven lied.

- Pipo en de piraten van toen werd eerder uitgebracht op 26 juni 1975 als bioscoopfilm.
- Van de serie Dag vogels, dag bloemen, dag kinderen werden 57 afleveringen op dvd uitgebracht (in vier delen) in 2010. Een aantal afleveringen werd eerder uitgebracht op VHS onder de titel Pipo - 8 videoverhaaltjes voor het slapen en Pipo-verhaaltjes voor het slapengaan 2.
- De afleveringen 1, 2, 3, 4, 5, 7 en 15 van Pipo en de Waterlanders zijn meerdere malen herhaald door het themakanaal NPO Best en te vinden in het archief van Beeld en Geluid, maar niet op VHS of dvd.
- De afleveringen 1 t/m 9 en 11 t/m 15 van Pipo op Bizarra zijn te vinden in het archief van Beeld en Geluid, maar niet op VHS of dvd.

rolverdeling

• Personage	Acteur/actrice	Periode
Pipo de Clown	Cor Witschge	1958-1968
		1974-1980
	Cees van Oyen	1971
	Joep Dorren	2001, 2003
	Mitch Blaauw	2017-heden
Mammaloe	Christel Adelaar	1958-1963
	Marijke Bakker	1966-1968
		1974-1980
	Janine van Wely	1971
	Alexandra Blaauw	2001
	Mariska van Kolck	2003
Petra, dochter van Pipo	Liset Vrugteveen	2017-heden
	Petra Barnard	1958-1960
	Marjolein Knap	1966-1968
	Stephanie	2001
Klukkluuk, indiaan	Meta Speksnijder	2003
	Herbert Joeks	1958-1959, 1966-1974, 1976, 1980
Dikke Deur, circusdirecteur en tegenstrever van Pipo	Joris Gootjes	2017-heden
	Willy Ruys	1958-1959, ^[11] 1966-1968, 1974-1975
	Rob van Houten	2001
	Hero Muller	2003
Snuf, boef	Simon Zwiers	2017-heden
	Rudi Falkenhagen	1963-1974, 2001, 2003

Snuitje, boef	Will Spoor	1963-1968
	Marius Crans	1971
	Michiel Kerbosch	2001
	Felix-Jan Kuypers	2003
Mik	Donald Jones	1963-1964
	John Wijdenbosch	2003
Plom, zus van Pipo	Janine van Wely	1974, 1976-1980
Felicio, zigeuner	Jan Pruis	1959-1960, 1961-1964

Gastrollen

Personage	Acteur/actrice	Periode
Meneer Hiep	Wim Poncia	1959-1960
Simon O. Zemel	Guus Verstraete sr.	1959-1960, 1962
Ridder Bambarin	Frits Butzelaar	1960-1961, 1962
Tante Anoeska	Shireen Strooker	1960-1961, 1962
Kalief Kassa	Rob Milton	1961-1962
Toedeloe	Hannah van der Vlugt	1963-1964
	Marijke Merckens	1964
Professor Piekhaar	Han König	1963-1964
Nep Tinus	Paul Meijer	1963-1964
Koningin Blied	Liesbeth Struppert	1963-1964
Koning Bloed	Ab Hofstee	1963-1964
Bobbie Kruzo'	Frits Butzelaar	1963-1964
Heks Blauhilde	Adèle Bloemendaal	1971
Kapitein Bereschuim	Piet Hendriks	1971
Oppergier Kraza	Eli Blom	1974
Waarzegster	Elly van Stekelenburg	1974
Kalief Ali-ben-Koekoek	Coen Flink	1974
Achmed Hum	Jack Dixon	1974
Friedolien	Elsa Lioni	1975
Dries Duiker	Jan Hundling	1975
Baas Atlas	Ton Vos	1975
Hakkie Buitenbeen	Broes Hartman	1975
Vrouw bij viswinkel	Carry Tefsen	1975
Ambtenaar	Carol van Herwijnen	1975
Uni	Belinda Meuldijk	1975
Puni	Brigitte Vloothuis	1975
Muni	Marian Lind	1975
Kapitein Labbedoe	Hans Boskamp	1976
Mevrouw Labbedonia	Elsa Lioni	1976
Uddebuh	Henk Votel	1976
Professor Madoemapie	Oslin Boekhoudt	1976
Heks Hammetee	Burny Every	1976
Ben Ziene	Henk Votel	1976
Schater	Jack Horn	1976
Klater	Marius Monkau	1976
Pretje	Jennifer Willems	1976
Grim	Ton Vos	1976

Hoon	Ricardo Sibelo	1976
Televisie-omroeper	Joop van der Donk	1976
Per Pleksen	Frits Hassoldt	1978
Gamle Per	Sacco van der Made	1978
Molenaar	Piet Ekel	1978
Koningin Frigite	Carola Gijsbers van Wijk	1978
Koningin Knakke	Jennifer Willems	1978
Koning Kneus	Onno Molenkamp	1978
Kletser	Anton Geesink	1978
Dorpshoofd	Ben Hulsman	1978
Een trekker	Joost Prinsen	1978
Knersende Vlerk	Frits Hassoldt	1980
Smoky Spaai	Michiel Kerbosch	1980
Moeders Ugh	Riek Schagen	1980
Ruisend Riet	Cecile Knapper	1980
Geurend Gras	Belinda Meuldijk	1980
Big Boss Billy Bulk	Piet Römer	1980
Barpianist	Joop Reynolds	1980
James Lost	Piet Ekel	1980
Moki-Pil	Henk Batenburg	1980

Muziek

- De muziek voor de tv-serie werd geschreven door de Utrechtse pianist/componist Joop Reynolds; de tekst van zijn compositie Het Pipo lied werd geschreven door Wim Meuldijk.

Bekende uitspraken

Het kenmerkende taalgebruik van personages droeg bij aan de populariteit van de serie. Sommige uitspraken hebben ingang gevonden tot de Nederlandse taal, zoals 'Sapperdeflap'.

- "Sapperdeflap!" (Pipo)
- "Hou 's even vast, Mammaloe" (Pipo)
- "Dag vogels, dag bloemen, dag (lieve) kinderen..." (Pipo)
- "Boterham met pindakaas" (Klukkuk)
- "Floepens, mis!" (Klukkuk)
- "Ossie Possie" (Klukkuk)
- "Hup, Nononono, vooruit met de voetjes" (Pipo)
- "M M M Mooie P P Parels, F F Fijne P P Parels" (Snuf)
- "Pipo, Koeien!" (angstkreet van de Dikke Deur)
- "Soep met sliertjes!" (Felicio)
- "Dat lust Felicio wel!" (Felicio)
- "Dat zijn toch van de gekke" (Klukkuk)
- "Mij zijn niet van de bange, mij zijn van de voorzichtige!" (Klukkuk)
- "Oud Indiaans spreekwoord zegge altijd: ..." (Klukkuk)
- "Oh, wat heb ik weer een pech..." (Dikke Deur)

Trivia

- Tussen 1969 en 1973 tekende Jan van der Voo, op basis van de teksten van Wim Meuldijk, een verstripte versie van de tv-serie voor de Donald Duck. Deze strip verving de Tom Poes-ballonstrip.
- In Avrobode nummer 36 van 1981 werd aangekondigd dat Snuf en Snuitje hun eigen tiendelige serie zouden krijgen, door de AVRO uit te zenden in 1983. Rudi Falkenhagen, die op dat moment succes oogstte met De Fabriek, zou weer meespelen. Naar een acteur voor Snuitje werd nog gezocht. Deze spin-off is er echter nooit gekomen.
- In 1984 werd in het programma Pisa van Veronica een persiflage op Pipo de Clown gebracht door Harry Vermeegen en Henk Spaan waarin allerlei seksuele toespelingen de revue passeerden tussen Mammaloe, de Dikke Deur en Klukkluk.
- Omstreeks 1998 werd bij het pretpark Speelstad Oranje in Drenthe het bungalowpark Pipodorp, later Vakantiestad Oranje genoemd, geopend. De vakantiebungalows zijn beschilderd als woonwagens door Chris Veldhof. De eerste jaren waren er ook optredens van Pipo, Mammaloe en Klukkluk. In 2014 werd dit als vakantieoord gesloten.
- Sapperdeflap (Pipo) en Van de gekke (Klukkluk) zijn een vast onderdeel van de Nederlandse taal geworden.

overgenomen van: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Pipo_de_Clown_\(televisieserie\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Pipo_de_Clown_(televisieserie))

toverprentjes Pipo de Clown Brio reclameuitgave 1966

Bij drie pakjes Brio margarine ontvang je één toverprentje. De serie bestaat uit zeven verschillende toverprentjes; verspringende afbeeldingen met Pipo.

GRATIS PiPo TOVERPRENTJES

Iets nieuws. Iets leuks. Een levend plaatje van Pipo!
Je wiebelt met het prentje en Pipo beweegt. Wil je 't zien?
Kijk dan moeder eens lief aan: bij elke 3 pakjes BRIO margarine krijgt ze een toverprentje. Zeven verschillende zijn er!

Sapperdeflap!
TOVERPRENTJES BIJ

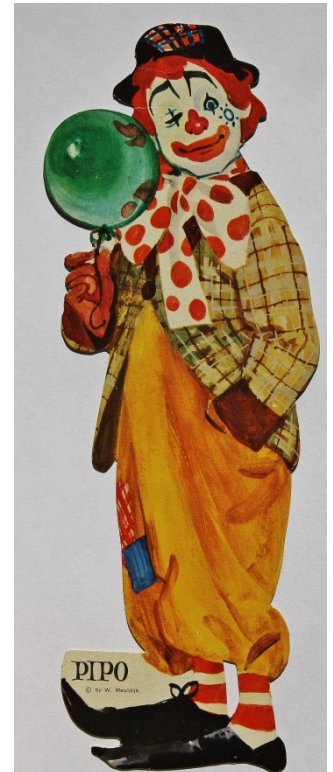

Brio
MARGARINE
zuiver plantaardig

DEZE AANBIEDING GELDT ALLEEN VOOR NEDERLAND

snoepverpakking LikBits Pipo de Clown jaren '60

Pipo de Clown bakt het weer bruin - King Korn Stout 1968 W. Meuldijk

16 pp. - Geniet - 14.5 x 10 cm. Illustraties door: J. Wesseling.

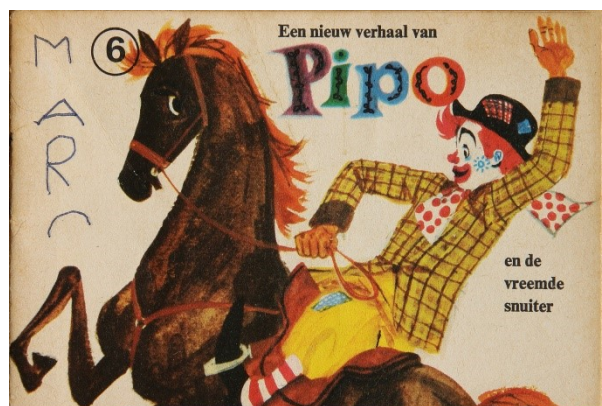

Pipo de Clown ansichtkaarten o.a. Gebr. Spanjersberg N.V. jaren '60

6 Pipo reclame uitgaven van Honig 1966 W. Meuldijk

16 pp.- Geniet - 8 x 12 cm. Illustraties door: J. Wesseling.

Onderstaande Pipo-boekjes zijn – zo lang de voorraad strekt – gratis verkrijgbaar bij de volgende Honig-soepen:

1. Pipo en de rommeltijger bij GROENTESOEP
2. Pipo en lollipop bij KIPPESOEP of VERMICELLI-BOUILLONSOEP
3. Pipo en de parelschoen bij TOMATENSOEP of RIJSTSOEP
4. Pipo en de pijlkunst bij TOMATEN-GROENTESOEP of KALFSSOEP
5. Pipo en de plofmotor bij JULIENNESOEP
6. Pipo en de vreemde snuiter bij VERMICELLISOEP

HONIG *Kwaliteit voor Uw gezin.*

© by W. Meuldijk – Ill. J. Wesseling

5 Pipo reclame uitgaven van Sunil 1967 W. Meuldijk

16 pp.- Geniet - 8 x 12 cm. Illustraties door: J. Wesseling.

Spaar de complete serie Pipo boekjes bij Sunil. Je vindt er 1 op het Sunil grootpak en 2 op het Sunil gezinspak.

Er zijn 5 verschillende Pipo boekjes:

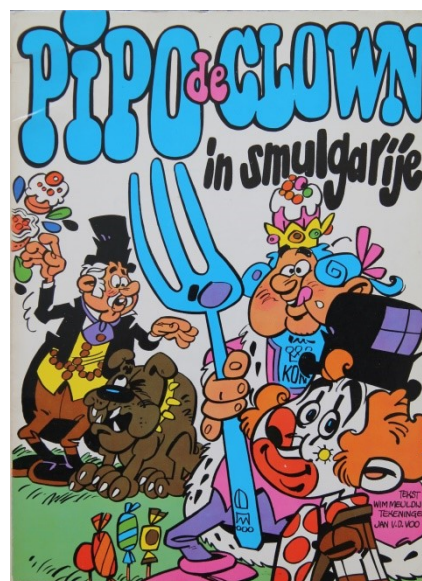
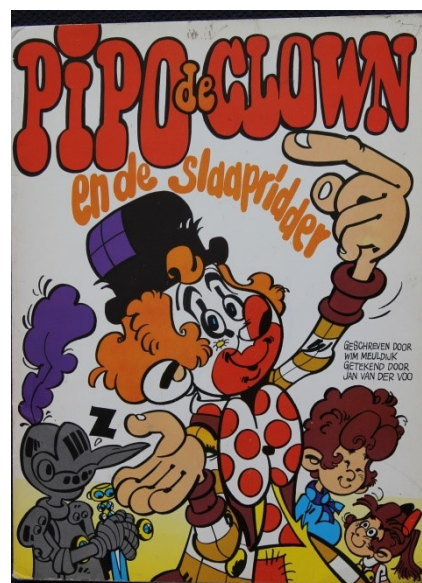
1. Pipo en Japio
2. Pipo en Petra's avontuur
3. Pipo en leven met Klukkluk
4. Pipo en de Zeepkistwedstrijd
5. Pipo en de Dikke Deur-val.

Sunil

© by W. Meuldijk - Ill. J. Wesseling F 930 H 3

strips Pipo de Clown De Geïllustreerde Pers N.V. 1970 / Uitgeverij Skarabee B.V. 1973

geschreven door Wim Meuldijk, getekend door Jan G.W. van der Voo

tovertekenschijven

Bij vier pakjes Leeuwenzegel-margarine of Wajang-plantenmargarine gaf de melkman in 1964 gedurende acht weken lang een zogenaamde Tovertekenschijf cadeau, waarmee op ingenieuze wijze bekende figuren konden worden getekend. Er is tevens een kleurwedstrijd verbonden aan deze actie. Ook Knorr doet mee aan de actie, maar op de achterkant wordt de wedstrijd niet genoemd.

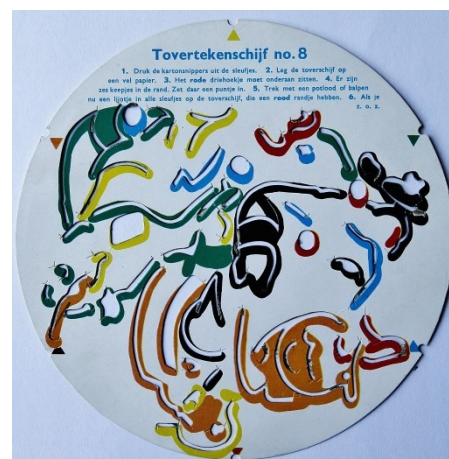
Met de in totaal acht kartonnen schijven kon je de volgende figuren tekenen:

- nummer 1 Pipó de Clown
- nummer 2 Tom Poes
- nummer 3 Ollie B. Bommel
- nummer 4 Joost
- nummer 5 Swiebertje
- nummer 6 Bromsnor
- nummer 7 Wammes Waggel
- nummer 8 Bulle Bas

tovertekenschijven reclame Wajang, Leeuwenzegel, Knorr Maas & Zonen C.V. 1964

Swiebertje

Swiebertje is de titel van een reeks Nederlandse kinderboeken, vanaf 1936 geschreven door John Henri uit den Bogaard, en van een Nederlandse televisieserie die op de boeken gebaseerd is, uitgezonden door de NCRV in de jaren 60 en 70.

Geschiedenis

De hoofdpersoon is de landloper Swiebertje (naar eigen zeggen zowel zijn voornaam als zijn achternaam), een zwerver die het steeds aan de stok krijgt met veldwachter Bromsnor. Daarnaast maakt hij voortdurend juffrouw Saartje, de huishoudster van de burgemeester, het hof. Hij werd vooral bekend door de populaire televisieserie, waarin Joop Doderer de rol van Swiebertje vertolkte. De figuur van Malle Pietje kwam er in 1968 als vast personage bij. De serie kwam pas echt op gang rond 1960, na een aantal proefuitzendingen, de eerste daarvan in 1955. Doderer improviseerde zijn tekst zodanig, dat in de huiskamers aan het schudden van het beeld zichtbaar was dat de cameralieden ook schaterden van het lachen. Swiebertje werd gedurende 20 jaar, van 20 april 1955 tot 25 april 1975, op televisie uitgezonden. De serie eindigde met het vertrek van Swiebertje naar Canada.

Van de afleveringen in kleur (1973-1975) zijn inmiddels tien dvd's uitgebracht, met in totaal 20 afleveringen. Ook van de zwart-witafleveringen van 1961 tot en met 1963 zijn er dvd's uitgebracht. De periode oktober 1964-1972 is nagenoeg helemaal verloren gegaan omdat de Ampexbanden waarop werd opgenomen zijn gewist. Ten tijde van de tv-afleveringen trokken Joop Doderer en Lou Geels door het land om voor kinderen toneelvoorstellingen te geven als respectievelijk Swiebertje en Bromsnor. Joop Doderer vertolkte de rol van Swiebertje zó lang dat men tegenwoordig spreekt van het swiebertje-effect wanneer het publiek een acteur sterk met één bepaalde rol vereenzelvigt.

In zijn rol had hij ook een apart taalgebruik. Voegde bijvoorbeeld aan veel woorden een "n" toe, als bij: kopjen, in plaats van kopje.

Thematiek

De sfeer in de serie is die van vóór de Eerste Wereldoorlog, en is sterk hiërarchisch, mogelijk zelfs feodaal getint. De verhalen spelen in de kleinere (fictieve) plattelandsgemeente Ouder-Angstel, waar schijnbaar een 'baron' de dienst nog uitmaakt. De aristocratisch pratende burgemeester, broer van de baron, wordt met 'edelachtbare' aangesproken en heeft een huishoudster in uniform, die de zwerver Swiebertje af en toe een boterham toestopt. De veldwachter Bromsnor - op een

gemoedelijke manier likkend naar boven en trappend naar beneden - grijpt iedere gelegenheid aan om Swiebertje zonder duidelijke vorm van proces in het 'hok onder de toren' op te sluiten. Vaak is er een misverstand waarbij Swiebertje ergens valselijk van wordt beschuldigd, maar het loopt altijd goed af.

Swiebertje woont overal in het dorp. De ene keer in de hooiberg en de andere keer in het tuinhuisje van de baron. Swiebertje werkt overal om aan geld te komen. Hij werkt bij de boeren, de burgemeester, bij de barones, in de herberg "De Vergulde Kip" en bij Piet van Dijk. Swiebertje verdient het geld altijd eerlijk. Als hij veel geld vindt, gaat hij op zoek naar de eigenaar van het geld. Bromsnor denkt altijd iets anders, maar toch wil hij Swiebertje altijd wel helpen.

Rolverdeling

rolverdeling		
personage	acteur/actrice	periode
Swiebertje	Joop Doderer	(1955, 1961-1975)
Saartje van Santen	Coba Kelling	(1955)
	Sophie Köhler	(1955)
	Conny Stuart	(1961)
	Annie Leenders	(1961-1964)
	Jetty Cantor	(1964-1966)
	Riek Schagen	(1966-1975)
Bromsnor	Tonnie Foletta	(1954-1955)
	Lou Geels	(1961-1975)
Cornelia Bromsnor	Diny Sprock	(1955, 1961-1962)
	Coba Kelling	(1967)
	Lies de Wind	(1970)
	Teddy Schaank	(1973-1975)
Robèrt van Troetelaer tot Stoethaspel	Guus Hermus	(1955)
	Jo Vischer jr.	(1955)
	Jan Blaaser	(1961-1962)
	Rien van Nunen	(1962-1970)
	Louis Borel	(1970-1972)
	Bert Dijkstra	(1972-1975)
Malle Pietje (Piet van Dijk)	Piet Ekel	(1968-1975)

gastrollen (terugkerend)

Personage	Acteur/actrice	Periode
Barones Henriëtte van Troetelaer tot Stoethaspel	Emmy van Swoll	(1962-1963)
	Ellen de Thouars	(1971-1975)
Freule Nicolien, de nicht van de barones	Kitty Janssen	(1962-1963)
	Conny van Manen	(1974)
	Marijke Bakker	(1969-1975)
Jacobus, de huisknecht van de barones	Rob Milton	(1962-1963)
	Peter Holland	(1973-1975)
Bella, het dienstmeisje van de barones	Elisabeth Wetzter	(1962-1963)

	Leontien Ceulemans	(1974-1975)
Kokky, de kok van de barones	Johan van Doorn	(1962-1963)
	Paul Meijer	(1974-1975)

gastrollen

Personage	Acteur(s)/actrice(s)
Piëtro	Peter Holland
Bakker	Rob Milton
Boer	Rob Milton
Borreboem de beer	Rob List
Sulletje Sijbel	Jan Hahn
Thérèse Sijbel	Hella Faasen
Lodewijk Sijbel	John Soer
Fraulein Ingelein	Coba Kelling
Jan Duim	Ben Hulsman
Meneer van Pannerden	Frans Koppers
Annemarie	Rita Schipper
Pier de knokker	Rudi Falkenhagen
Boer Derks	Jan Apon
Klaasdirk Derks	Wim de Meyer
Jorus Jengel	Frans Zuidinga
Jodocus Jengel	Gerard Heystee
Verhuizers	De Wama's
Pierre Meier	Arend Hauer
Mary Meier	Emmy Lopes Dias
Madeleen	Christine de Gier
Juffrouw Petronella	Nel Kars (1965-1966) en Tineke van Leer (1970-1971)
Jonker Simonus Kater van Vlaswijk	Lou Steenbergen
Gozewijn Lambertus	Wim Kouwenhoven
Gemeentesecretaris	Jan Blaaser
Barend Okkel	Herbert Joeks
Josefien	Diny de Neef
Orgeldries	Pierre Biersma
Frieda Zilverschoon	Joekie Broedelet
Elise Zilverschoon	Sara Heyblom
Claartje	Maroesja Lacunes
Cheffin	Teddy Schaank
Olivier Vingervlug	Bert van der Linden
Boer Dykema	Paul Meijer (1971-1972) en Tonnie Foletta (1974-1975)
Opoe Klaassen	Sara Heyblom
Meester Hipsilon	Eli Blom
Hendrik Kleun	Herbert Joeks
Ferdinand van der Grijp	Dick Swidde
Clementine Deuterhops	Ingeborg Uyt den Boogaard
Sientje	Ineke Swanevelt
Filibert Deuterhops	Greg Palmer
Boerin Struik	Emmy Lopes Dias
Boer Struik	Jan Juray
Molenaar Kwispel	Peter Holland

Professor	John Leddy
Ulkie Bulkie	Wim Hoddes
Boerin	Stine Lerou (1971-1972) en Ditty Doornbos (1973-1974)
Karel van Borselen	François Bernard
Habakuk Rozemeijer	Dries Krijn
Fridolinus	Piet van der Meulen
Stien Dommel	Tineke van Leer
Driekus Dommel	Wim Hoddes
Pianist	Ted Perron
Walter Starkenborg	Joop Schouman
Sander Stegeman	Tom van Beek
Ada Spanjers	Helen Hedy
Peer Mulder	Ton Merkelbach
Leendert Spruyt	Peter Voormey
Jonker Godert van Kwispelstein	Floris van Spronsen
Miebet	Ineke Swanevelt
Jaap	Olaf Wijnants
Bode Hubbezak	Tonnie Foletta
Lobbies	Hans Hoekman
Tommy Sanders uit Canada	John Leddy

Afleveringen

Er zijn vier tv-spelen en daarna 103 serieafleveringen gemaakt:

Trivia

- Voor het stadhuis dat in de serie te zien is (zowel op de maquette waarmee een aantal afleveringen begon als voor locatie-opnamen) stond het stadhuis van Naarden model.
- Veel locatie-opnamen werden in Oudewater gemaakt en in 2003 werd aldaar een Swiebertje-borstbeeld onthuld.
- Rond 1964 verscheen er een single met een hoorspel van Swiebertje, getiteld "Swiebertje als detective". Dit was een actie van BMW om reclame te maken voor de BMW LS. In dit hoorspel wordt Swiebertje ervan verdacht de BMW van de burgemeester te hebben gestolen. Swiebertje is echter onschuldig; hij vindt de auto terug en ontmaskert de werkelijke dader. Als dank mag hij samen met de burgemeester een hele dag in diens BMW rondtoeren.
- De parodistische groep Hakkûhbar behaalde in 1996 een nummer 1-hit met Gabbertje, dat de melodie van de begintune uit Swiebertje gebruikte.

Populariteit

- In 2001 werd het programma verkozen tot beste televisieprogramma van de afgelopen 50 jaar.
- In 2011 werd het programma genomineerd bij de drie beste televisieprogramma's van de afgelopen 60 jaar, samen met Man bijt hond en Sonja op.... Uiteindelijk won Man bijt hond.

overgenomen van: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Swiebertje>

6 Swiebertje Brio reclame uitgaven 1969

14 pp. - Geniet - 9 x 13 cm.

Bevat foto's en verhalen uit de televisieserie.

GRATIS BOEKJES VAN SWIEBERTJE

bij
3 pakjes **Brio**
krijg je fijn zón
boekje van
mij!

16 BLADZIJDEN MET
PRACHTIGE FOTO'S VAN
DE AVONTUREN VAN
SWIEBERTJE, BROMSNOR,
MALLE PIET, EN HUN
VRIENDEN!

le vereni-
rven door
Deze aan-
ons Pen-
aanmel-

ht voor de
aken, waar-
ar de alge-
andehou-
ats vinden.
Progress
n van een
len, dat in
a fabrieks-
redelijk mo-
zijn naar
terkte, ter-
das gegroeid
en met be-
orpersoneel
inwoordiger
én aan een
buitenkand-
de uitzon-
van Unie
st geschik-
nrijzen. In
van het be-
tussen de
jitt alle Uni-
worden bij-
de binde-

dende voordracht opgemaakt, doch tevens het jaarverslag van Progress besproken, wat aanleiding is tot uitvoerige gedachtenwisseling, waarbij ook bestuursleden, de actuaaris en de procureatorhouders van Progress zijn betrokken. De dag van de vergadering wordt voorts benut om onderling van gedachten te wisselen over pensioenproblemen en pensioenfondszaken. De laatste jaren wordt de helft van de betrokken dag bezetigd om een specifiek onderwerp dat met de problematiek van pensioenen en/of pensioenfondsen direct verband houdt, te behandelen aan de hand van een inleiding daarover.

Laatste gehouden vergadering

In zijn laatste vergadering, gehouden op 2 september j.l., heeft het Uniebestuur twee vakatures in de raad van Progress behandeld. Mr. H. C. Wesseling, voorzitter van de raad van bestuur van Progress en vertegenwoordiger van het kantoorpersoneel hoofdkantoor, die periodiek aan de beurt van aftreden was, werd bij acclamatie als nummer een op de bindende voordracht geplaatst, terwijl voor de vakature, ontstaan door het tussentijds aftreden van de heer D. Bakhuizen, die het kantoorpersoneel buitenkantoren vertegenwoordigde, als nummer een op de bindende voordracht werd geplaatst drs. G. L. van Leeuwen van Van den Bergh en Jurgens. De heren Wesseling en Van Leeuwen zijn inmiddels door de algemene vergadering van aandeelhouders in Progress tot lid van de raad van bestuur van Progress benoemd.

**Teken- en
verhaal-
wedstrijd
rond
Swiebertje**

OP EIGEN TERREIN 3

★ Aan de kinderen
van onze lezers

**Pak je kans
in de
herfst-
vakantie!**

De redactie van Op Eigen Terrein organiseert in samenwerking met Van den Bergh en Jurgens N.V. een teken- en verhaalwedstrijd rond Swiebertje, zoals in ons vorige nummer reeds werd vermeld. De wedstrijd staat open voor jongens en meis-

jes van vijf tot en met acht jaar en van negen tot en met twaalf. Voorwaarde is dat jullie vader of moeder of zuster of broer bij een der vestigingen van Unilever N.V. werkzaam is.

***** Wat je moet doen *****

Er zijn twee mogelijkheden om aan deze leuke wedstrijd mee te doen: of je schrijft een verhaal over Swiebertje van ten hoogste 750 woorden (drie à vier schriftvelletjes) of je maakt een tekening, waarin Swiebertje centraal staat. Je kunt deze tekening naar eigen inzicht ongekleurd laten, kleuren of verven.

Wil je de tekening extra mooi maken, dan kun je gebruik maken van de plaatjes, die staan afgedrukt in zes leuke boekjes. Bij

aankoop van drie pakjes Brio wordt één zo'n boekje gratis aangeboden. Stuur je inzending uiterlijk 30 november toe aan de Redactie van Op Eigen Terrein, Unilever N.V., Postbus 760, Rotterdam, met in de linker bovenhoek van de enveloppe „Swiebertje”. Vermeld op de inzending duidelijk je naam, voornaam, leeftijd, jongen of meisjes, adres, en bij welke maatschappij je vader, moeder, zuster of broer werkzaam is.

***** Aantrekkelijke prijzen *****

In totaal worden twintig prijzen uitgelooft; voor elke categorie vijf. Je kunt — vooral omdat je in de herfstvakantie fijn de gelegenheid hebt extra tijd aan je inzending te wijden — meedingen naar de volgende prijzen:

eerste prijs naar keuze: autoped, schaatzen met schoenen, horloge;
tweede prijs naar keuze: vulpen, rolschaatsen, abonnement jeugdblad Donald Duck, Sjors, Tina.

Derde, vierde en vijfde prijs (afhankelijk van leeftijd en jongen of meisje): verfdozen, boetseerdozen, kleurpotloden, puzzels, gezelschapsspelen.

Mocht je inzending niet voor een van bovengenoemde prijzen in aanmerking komen, dan heb je toch niet voor niets meegedaan. Alle inzenders/sters krijgen namelijk een leuke verrassing. We wensen je enkele prettige uren toe met het klaarmaken van je inzending. Veel succes!

**Zwerf samen met
Swiebertje door de diertuin
en neem je hele klas mee.**

Win één van de meer dan 1000 prijzen.

4 Hoofdprijzen

Vier kansen om met Swiebertje naar de diertuin van Antwerpen te gaan en je mag je hele klas meenemen.

- 1ste Prijs** 500 T-shirts met een afbeelding van Swiebertje
- 2de Prijs** 500 dozen met 36 prachtige kleurpotloden.
- 3de Prijs** Je ontvangt in ieder geval een leuke verrassing als je meedoet.
- 4de Prijs**

Zo doe je mee:

Maak een werkstuk over Swiebertje. Je mag dus tekenen, knippen, plakken of wat je maar verzinnet. Als het maar leuk is. Knip de inhoudsaanduiding uit één van de volgende verpakkingen (of tefien deze exact na).

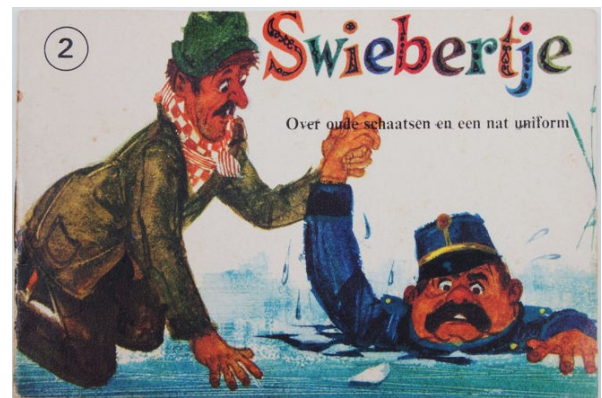
- Bonzo Diner of Bonzo Brokken
- Purina Katmenu of Purina Zeebanket
- Purina Delikat Vlees, Vis of Kip

Stuur de inhoudsaanduiding samen met je werkstuk en het deelname-formulier voor 31 december 1982 voldoende gefrankeerd naar: Febo-Purina, Postbus 31, 4870 CA Etten-Leur. Vergeet niet je naam, adres en leeftijd te vermelden. De beslissing van de deskundige jury — onder leiding van Swiebertje zelf — is bindend. Alle winnaars krijgen voor 1 februari 1983 bericht. Werkstukken blijven eigendom van Febo-Purina.

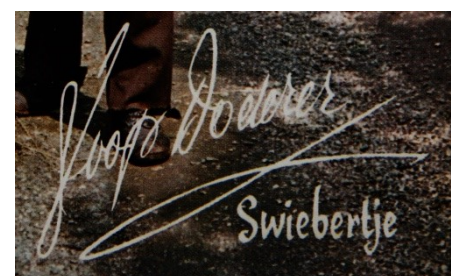
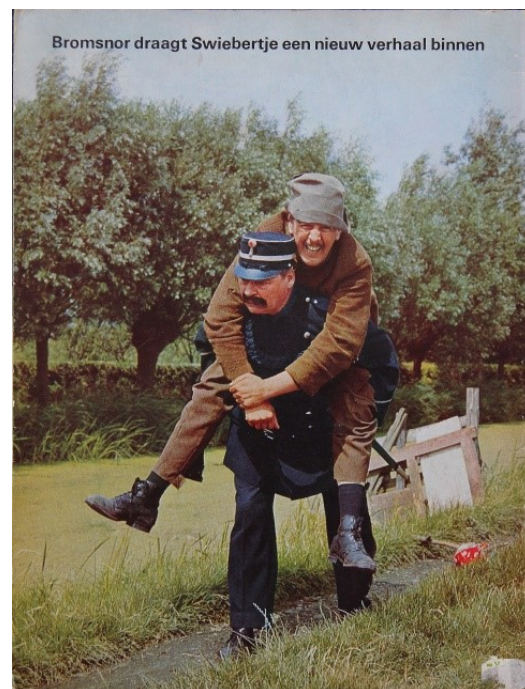

6 Swiebertje Reclame uitgaven van John Moir 1966 J. Uit den Bogaard

16 pp. - Geniet - 8 x 12 cm. Illustraties door: J. Wesseling.

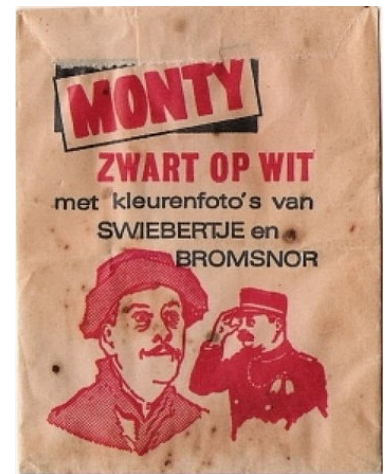

Swiebertje boeken Zomer & Keuning 1968 en 1969

cards: Swiebertje Monty Gum 1968 (ook bij Karnemelk Zeep)

aantal cards onbekend

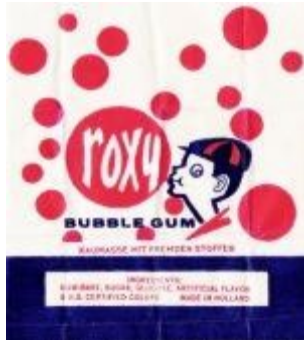

Monty Gum Leiden

Monty Gum historie

Na de Tweede Wereldoorlog was er een grote belangstelling voor KAUWGOM, naar hier gebracht door de Canadese soldaten.

H.F.J. Mentink toog naar Denemarken en werd de importeur van DANDY CHEWING uit Denemarken (de latere producent van STIMOROL). In die periode werd KAUWGOM in 'wrappers' verpakt (stukjes platte kauwgom) en per 5 witte (en later ook gekleurde) dragees in wikkels.

DANDY (in Nederland ook Roxy genoemd), was herkenbaar aan de blauw/rode verpakking, met een ventje dat een petje droeg. In deze periode waren vergunningen om te importeren noodzakelijk. Vergunningen werden eerder en sneller verstrekt voor 'dagelijkse' producten en niet voor 'fancy' artikelen, zoals KAUWGOM. Daarom startten De Jong en Mentink hun merk MONTY.

De naam is een eerbetoon aan veldmaarschalk MONTGOMERY. Op de winkels staat een direct herkenbare MONTY (de koosnaam die men deze militaire strateeg gaf): baret schuin op het hoofd en daaronder de karaktervolle snor en een ietwat spitse neus.

Tot en met begin jaren vijftig importeerde MONTY DANDY en produceerde onder eigen merk. Met het opkomen van merken ('brands') en het ontwikkelen van een eigen strategie voor marketing en sales door DANDY (Dansk Chewing Gum Manufacturers), besloot MONTY het importeurschap terug te geven.

Dat alles in uitstekende harmonie.

In Billund (waar de fabrieken van DANDY gevestigd zijn) werd jaren later nog heel positief over de samenwerking en de wijze waarop die werd beëindigd gesproken.

MONTY was dus onderdeel van KONINKLIJKE SANDERS.

SANDERS produceerde (en nog steeds) cosmetica-producten. De combinatie COSMETICA en KAUWGOM vond MENTINK in de jaren zestig een steeds ongelukkiger combinatie. Mede door de groeiende belangstelling en omzetten in cosmetica werd besloten juridisch uiteen te gaan. In die periode werden NV's omgezet in BV's.

In 1967 kwam C.H.M. Mentink bij MONTY., met als opdracht MONTY te Internationaliseren. Tot dan toe had MONTY zich vooral gericht op NEDERLAND en GROOT-BRITTANIË. In Nederland concentreerde MONTY zich op kauwgom met plaatjes, foto's op briefkaartformaat en zelfs posters. Verder bracht MONTY veel met zoetwaren gevulde plasticspeelgoed en flesjes en zakjes met SALMIAK.

Zeer succesvol was MONTY in GROOT-BRITTANIË met series THE THUNDERBIRDS. Deze werden – 2p publiek - verkocht via SOMPORTEX Ltd. in Londen. In Nederland waren rages met plaatjes van FILMSTERREN, briefkaarten met afbeeldingen van radio-sterren, DORIS DAY, ROMY SCHNEIDER.

MONTY mag zich de ontdekker van DICK BRUYNESTEYN noemen. H.F.J. is daar altijd heel bescheiden over geweest. Toen H.F.J. zijn 70ste verjaardag vierde, werd hem een mooi feest aangeboden (hoewel hij daar bepaald geen liefhebber van was). Toen BRUYNESTEYN dit hoorde, zei hij: "Ik kom, hoe dan ook want zonder 'meneer Mentink' zou mijn loopbaan niet zijn gelopen als nu.

BRUYNESTEYN maakte de beroemde cartoons van sportmensen, in het bijzonder van voetballers. Hij trad jarenlang op met een 'show' van 20 minuten tot een half uur, waarbij hij DE GROTEN DER AARDE tekende. Daarbij altijd uitkomend – als apotheose – bij de persoon waarvoor hij was gevraagd.

C.H.M. stortte zich op de export, want dat was een onontgonnen gebied. MONTY exposeerde op alle grote zoetwarenbeurzen in Europa en de VS. Werd (niet altijd) succesvol door de aankoop van licenties, zoals FABELTJESKRANT en FLORIS (voor Nederland en België), Captain Scarlet en UFO (voor heel Europa) en met eigen ontwerpen (waarvoor dan geen licenties gekocht en betaald hoefden te worden). Een eigen SMILE-serie (stickers), fluor-stickers, tattoos, Horror-stickers, konden in de 'hele wereld' worden aangeboden.

Er werden speciale producten voor het Midden-Oosten gemaakt. Series als KOJAK, SIX MILLION DOLLAR MAN en later A-TEAM, KNIGHTRIDER, PINK PANTHER, GREASE, ABBA werden échte hits. Evenals de plastic figuurtjes van KUIFJE, LUCKY LUKE, THE FLINTSTONES en TARZAN (een zakje met een plastic figuurtje en kauwgom, soms ook een plaatje, bij TARZAN plaatjes van dieren (niet van TARZAN want daar hadden wij niet de rechten voor verworven). Ook STARTREK liep goed. In tegenstelling tot licenties als: 007, THE PERSUADERS, HE-MAN & The Masters of the Universe, en eigen-ontwikkelde series gericht op meisjes. Dat werden enorme flops.

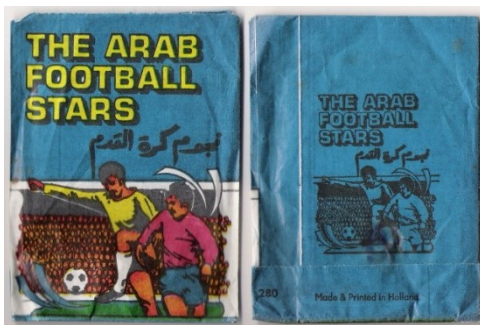
De plaatjes werden 'weggewerkt' in VERRASSINGSZAKJES.

Van sommige 'properties' kochten wij een dubbele licentie: plaatjes of stickers – die wij met een albumpje mochten aanbieden en postermagazines. Nu konden wij in verschillende verkoopkanalen het product aanbieden:

- Kauwgom en plaatjes/stickers via de supermarkt/sigarenwinkels e.d.
- De hele serie plaatjes/stickers + album als één geheel via de tijdschriftenhandel.
- De postermagazines kwamen 'gewoon' los in de tijdschriftenwinkels.

In de loop van de jaren tachtig werd internationaal de regelgeving op voedingsproducten (kauwgom werd daar onder gerekend) aangescherpt. Als kleine speler, die de kauwgom niet meer zelf produceerde, maar aankocht, werd het allengs moeilijker te concurreren met de 'groten'.

MONTY had geen budgetten voor marketing. Een ander probleem: de oplopende voorschotten voor licenties en hogere af te dragen percentages van verkopen, waarbij geen exclusiviteit werd gegeven. De licentiehouder kon het product dus ook elders zelfs meerdere malen verkopen. Door de kleine organisatie die MONTY was en het grote productie-apparaat (thuiswerkorganisatie) bleef MONTY wendbaar en kon sneller dan de 'groten' inspelen op ontwikkelingen.

In het Midden-Oosten werd 70 procent van de omzet gerealiseerd. Toen de oorlog IRAK/KUWAIT uitbrak (90/91) en de ontstentis in LIBANON, SYRIË en ISRAËL aanhield, bleek dat de 'doodsteek' voor MONTY in dit gebied. Er werd gewoon niet meer gekocht. Dat gold niet alleen voor MONTY maar iedereen actief in deze markten kreeg hiermee te maken.

Voor MONTY, waarvan C.H.M. Mentink in 1984 de eigenaar was geworden, reden om langzaam (maar zeker) naar de finale te gaan. Alle voorraden werden weggefilterd en alleen nog opdrachten voor derden uitgevoerd.

overgenomen van: <http://www.montyplaatjes.nl/> (website Rik Buning)

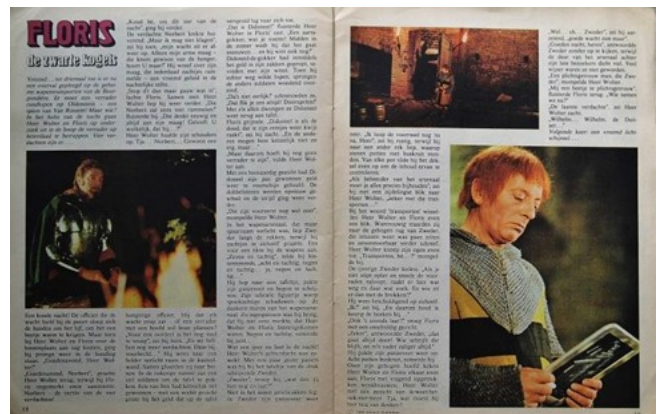
voorafgaand aan wat komen gaat 2

Dan was er in mijn jeugd ook nog Flipje van Tiel. In ons gezin werden alle (vaak niet alleen die met een schachtje erbij) afbeeldingen van Flipje keurig verwijderd van jam- en appelstrooppotten om vervolgens op te sturen naar Koninklijke Mij. De Betuwe B.V. voor het verkrijgen van de Flipje-boekjes. In de periode dat ik de kleuterleeftijd had, werden er nog steeds nieuwe boekjes uitgegeven. Ik kwam er pas later achter dat de verhalen reeds lang geleden als filmstrook bestonden en dat de boekjes daar een bundeling van waren. Weer later werden ook de 46 boekjes weer gebundeld uitgegeven. Een eerste druk van de losse exemplaren is makkelijk te herkennen, omdat er op het achterblad staat vermeld op welk datum het volgende boekje verschijnt. Bij latere drukken is dat niet het geval.

De verhaaltjes op rijm zijn vaak moralistisch, maar daarin niet storend; eerder grappig. Daarbij handelt het in de boekjes natuurlijk voornamelijk om dieren, met leuk uitgewerkte karaktereigenschappen. Geweldig hoe gierigheid (o.a. 36 – Drie is te veel, 10 - Gierige Tommy), wordt belicht in de verhalen met Schotse Tommie (en hoe dat kan aflopen). Ook heb ik genoten als kind van het verhaal van de wegenwachter (41 - De Wegenwacht), die van alle rommel voor de stort een autootje in elkaar weet te zetten! Zeker voor de tijd van uitgifte fantasierijke verhalen met mooie tekeningen.

Een bijzondere actie kwam van C. Jamin N.V. met de uitgifte van de Jamin Juniorbladen. In de 26 nummers van het blad komen veel van de populaire artiesten en tv-series uit die tijd langs. Veel werd gekopieerd van het Engelse blad Look-in, maar verhalen van de Nederlandse serie Floris werden er ook in opgenomen. In blad 1-14 is het verhaal De Wonderdoener te lezen, in blad 15-26 De Zwarte Kogels (niet afgemaakt!)

Na de Engelse serie Ivanhoe en de Franse serie Thierry la Fronde kwam de Nederlandse serie Floris op de buis met in de hoofdrol Rutger Hauer. Geweldige serie, die zelfs nu in deze tijd nog prima te bekijken is door de jeugd (ook al is het in zwart-wit). Van de serie zijn twee series kauwgomplaatjes verschenen: de eerste telt 64 plaatjes, de tweede serie 56. Aangezien op de wrapper van de eerste serie het totaal aantal te verzamelen plaatjes staat vermeld en dit niet correspondeert met de tweede serie, moet er voor de tweede wel een aparte wrapper zijn geweest. Een afbeelding van deze "spookwrapper" heb ik tot dusver niet weten te achterhalen en wellicht heeft hij nooit bestaan. Net als bij veel andere series plaatjes kreeg je een poster van de tv-serie als je een aantal wrappers opstuurde naar, in dit geval, Monty Gum Leiden.

Van ridder Floris is het een kleine stap naar Sir Sean Connery, voor velen de enige echte James Bond. Van de film Thunderball zijn plaatjes uitgegeven door Somportex (Engels) en Philadelphia Chewing Gum (Amerikaans). Het is interessant te kijken naar de verschillen en overeenkomsten, soms bepaald door marketing of publieke opinie. Van de film zijn ook puzzels verschenen, die het inmiddels bijzonder goed doen onder verzamelaars.

Flipje van Tiel

De avonturen van Flipje of Flipje is een Nederlandse stripreeks met de gelijknamige, fictieve figuur in de hoofdrol. Deze strip is van 1935 tot 1953 getekend als tekststrip. Tussen 2002 en 2015 verschijnen er vijf nieuwe stripboeken. In 2010 verschijnen er tevens twee verhalenboeken van Flipje bij Uitgeverij Holland.

Het titelpersonage dient als mascotte, oorspronkelijk van de in Tiel gevestigde jamfabriek De Betuwe en later van de stad Tiel. Hij werd in 1935 bedacht. In Tiel wordt hij onder andere geëerd met een museum, een standbeeld en stripfragmenten op bankjes in en rond het centrum.

Inhoud

De verhaaltjes laten de ontwikkeling zien van Flipje vanaf zijn geboorte (uit een betoverde framboos) in Kabouterland, waar hij na enkele afleveringen voorgoed vertrekt, zij het per ongeluk (per luchtballon). Hij belandt hierna in Dierenland, waar het hem blijkbaar wel bevalt want hij blijft er. Veel later gaat hij wel nog eens terug voor een bezoekje, samen met een paar vrienden die hij intussen heeft gemaakt. Hij neemt zijn intrek in het pension van juffrouw Schaap.

De verhaaltjes hebben allemaal ongeveer hetzelfde verloop: er ontstaat een probleem(pje), iemand haalt een streek uit enzovoort. Uiteindelijk is Flipje degene die zorgt dat alles goed afloopt waarna hij trakteert op limonade of jam of appelsap van... "maatschappij De Betuwe te Tiel", de sponsor van al dit spannends.

De verhaaltjes zijn bedoeld voor kleine kinderen en hebben een beetje een "opvoedend" karakter rond de brave hoofdfiguur.

Personages

Hoofdpersonages

In de strips van Flipje zijn, naast Flipje, de volgende hoofdpersonen prominent aanwezig:

- Flapoor Olifant, een beetje lomp en zwaar, zakt snel ergens doorheen. Standaard gekleed in een pak met gele broek en zwart jasje.
- Bertje Big, gekleed in een gele broek met rode ruit, en een groen jasje. Hij is een beetje lui en houdt van veel eten.
- Jasper Aap, met baret, blauwe pofbroek en oranje jasje. Haalt ondeugende streken uit en wordt daarvoor ook streng gestraft.
- Juffrouw Schaap, een strenge hospita, altijd in de weer met schoonmaken, een breiwerkje en andere typisch vrouwelijke werkzaamheden, en deelt soms akelige werkjes uit aan de bovengenoemde jongelui. Haar eigenlijke naam is Mien, maar die wordt maar zelden gebruikt. Hoewel in een wat saaie zwarte jurk gekleed is ze toch wel ijdel, vooral als het om hoeden gaat.
- Oom Klaas, een ram, standaard in zeemanskleren gehuld en voorzien van zijn onafscheidelijke pijp. Hij is de broer van juffrouw Schaap, als lammetje naar zee gegaan en als oude ram na twintig jaar teruggekeerd. Hij is buitengewoon eigenwijs, vooral als het om boten en dergelijke gaat.
- Kroesje Beer, verschijnt in een blauw matrozenpakje en is wat braver dan de rest van het stel.

- Mauwmauw, een schattig poezenmeisje in een roze jurkje met een wit schortje voor, maar minder schattig als ze achter muis Spitsneus aan zit. Haar broertje heet Grijs en hij is ook in een blauw matrozenpakje gekleed.

Terugkerende personages

Daarnaast figureren regelmatig:

- Treesje Boe, een niet al te snugger koebeest, gekleed in een geel zomerjurkje.
- Dokter Poedel, hofleverancier van vieze drankjes.
- Krent, de kruidenier die onder meer Betuwe jam verkoopt. Zijn zonnenscherm wil nog weleens stuk gaan door de streken van Jasper Aap.
- Mijnheer Gorilla, een asociaal persoon die gemene grapjes uithaalt, zoals het gooien van een bananenschil voor de voeten van de postbode. Niemand kan met hem opschieten, behalve een al even vervelende krokodil.

Geschiedenis

Flipje is bedacht door reclamebureau Van Alfen in opdracht van de fabriek. Die wilde een publiekstrekker zoals de Verkade-albums in die tijd waren.

Van Alfen bedacht ook de naam, die voluit luidt: "Flipje, het fruitbaasje van Tiel". De tekeningen werden eerst gemaakt door Daan Hoeksema (het waren toen nog geen verhalen) en later nog even door Henk Rotgans, die er voor het eerst een verhaaltje omheen bouwde. De echte start van Flipje was in 1936. De plaatjes werden vanaf toen getekend door E.M. ten Harmsen van der Beek en de teksten geschreven (op rijm) door diens echtgenote Freddie Langelier. Zij hadden samen een illustratiebedrijfje. Hun dochter, de later bekende dichteres Fritzi Harmsen van Beek, hielp als kind haar ouders met het inkleuren van de Flipje-striptekeningen. Na de dood van haar vader maakte Fritzi serie 46 af op verzoek van De Betuwe. Ook serie 47 is van haar hand. Serie 48 tekende en schreef zij wel, maar na een ruzie met de jamfabriek werd deze serie niet uitgegeven. Pas zestig jaar later, in 2015, gaf uitgeverij De Bezige Bij 'Flipje in Kabouterland' uit.

Van de avonturen van Flipje en zijn vriendjes verschenen tot 1954 vijftig stripverhalen, uitgegeven door de Tielse jamfabriek De Betuwe. Flipje is in levenden lijve te zien op het jaarlijkse fruitcorso te Tiel, maar ook bij diverse tv-opnamen of beurzen in Nederland, zoals de vakantiebeurs en 50+beurs.

Van 2002 tot 2010 zijn er vijf nieuwe stripalbums op de markt gebracht.

Merchandising

Bonnen

De Flipjesboekjes konden worden bijgespaard door bonnetjes te knippen van het etiket van de Betuwe-producten en een aantal daarvan op een briefkaart op te sturen, dan kreeg men het boekje gratis toegezonden.

Flipposcoop

Vlak voor de Tweede Wereldoorlog verscheen een blauwe Flipposcoop en vlak na die oorlog een rode. Het was een soort kartonnen huisbioscoop, waar stroken papier met daarop de Flipjesplaatjes doorheen gedraaid konden worden zodat een soort filmvoorstelling in losse plaatjes ontstond.